НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО НАРКОМАНИИ София

НАЦИОНАЛЕН ФОКУСЕН ЦЕНТЪР ЗА НАРКОТИЦИ И НАРКОМАНИИ
NATIONAL FOCAL POINT ON DRUGS AND DRUG ADDICTIONS

VI-ТА НАЦИОНАЛНА РАБОТНА СРЕЩА ПО TDI

Място: НЦН, зала 2

Време: 21 ноември 2013 г.

Организатор: Национален фокусен център за наркотици и наркомании

НАЦИОНАЛЕН ФОКУСЕН ЦЕНТЪР ЗА НАРКОТИЦИ И НАРКОМАНИИ
NATIONAL FOCAL POINT ON DRUGS AND DRUG ADDICTIONS

Актуално състояние и развитие на TDI в Република България (2013 г.)

Александър Панайотов, старши експерт, НФЦ

Центрове за лечение

- Болнични
- Извънболнични
- Нископрагови услуги
- Лични лекари
- Лечебни програми в местата за лишаване от свобода

Болнично психиатрично лечение

- 12 Държавни психиатрични болници
- 12 Центрове за психично здраве
- 5 психиатрични клиники към УМБАЛ
- 16 психиатрични отделения към МБАЛ

456 специализирани кабинета към ЛЗБП, ДКЦ, МЦ, МДЦ, индивидуални и групови амбулатории за специализарана медицинска помощ (2012 г.)

Източник: Национален център по обществено здраве и анализи

Пациенти с диагноза F11-F19 по МКБ-10

Източник: Национален център по обществено здраве и анализи

ПОД ДИСПАНСЕРНО НАБЛЮДЕНИЕ 13,7 пациенти на 100 000 (2012 г.)

Лечебни заведения	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Общо	764	901	927	**996**
в това число:				
Държавни психиатрични болници	7	7	7	8
Центрове за психично здраве	559	732	793	884
Психиатрични клиники	42	40	41	35
Психиатрични отделения	156	122	86	69

ИЗПИСАНИ (ХОСПИТАЛИЗИРАНИ СЛУЧАИ) 11,5 пациенти на 100 000 (2012 г.)

Лечебни заведения	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Общо	1 478	1 225	843	**748**
в това число:				
Държавни психиатрични болници	408	365	276	251
Центрове за психично здраве	498	391	179	183
Клиники, отделения, сектори	572	469	388	314

Държавни психиатрични болници

	Лечение	Участва в TDI
ДПБ Церова Кория – В. Търново		
ДПБ Севлиево	v	v
ДПБ Карвуна – Добрич	v	v
ДПБ Кърджали	v	v
ДПБ Карлуково – Ловеч	v	
ДПБ Ловеч	v	v
ДПБ Пазарджик	v	
ДПБ Бяла – Русе	v	v
ДПБ Нови Искър - София	v	
ДПБ Раднево – Стара Загора	v	v
ДПБ Царев брод – Шумен	v	v
ДПБЛНА Суходол	v	v

Центрове за психично здраве

	Лечение	Участва в TDI
ЦПЗ Благоевград	v	
ЦПЗ Бургас	v	
ЦПЗ Велико Търново	v	
ЦПЗ Враца	v	v
ЦПЗ Добрич	v	
ЦПЗ Пловдив	v	v
ЦПЗ Русе	v	
ЦПЗ Смолян		
ЦПЗ София столица	v	
ЦПЗ София област		
ЦПЗ Стара Загора		
ЦПЗ Хасково	v	v

Многопрофилни болници за активно лечение

	Лечение	Участва в TDI		Лечение	Участва в TDI
УМБАЛ „Света Марина“, Варна	v	v	МБАЛ Кюстендил		
УМБАЛ „Георги Странски“, Плевен	v	v	МБАЛ Левски		
УМБАЛ „Свети Георги“, Пловдив	v	v	МБАЛ Лом	v	
УМБАЛ „Александровска“, София			МБАЛ Монтана		
УСБАЛНП „Св. Наум“, София			МБАЛ Перник	v	
УМБАЛСМ „Пирогов“, София			МБАЛ Разград	v	v
ВМА София	v		МБАЛ Силистра		
МБАЛ Видин	v	v	МБАЛ Сливен		
МБАЛ Враца			МБАЛ Търговище	v	
МБАЛ Дупница			МБАЛ Ямбол		
МБАЛ Казанлък			МБДПЛР Пловдив		

Актуално състояние и развитие на TDI в Република България (2013 г.)

Субституиращи поддържащи програми

	Участва в TDI		Участва в TDI
ЕТ „ИПСИМПП – Хоризонти“ – Благоевград		„ГПСИМПП Надежда“ ООД	v
ЕТ „Д-р Антонета Кумбиева - ИПСПМП”– Бургас	v	„Доверие за здраве – АГПСМП“ ООД	v
МЦ „Алфеус АИСМП“ ООД – Бургас		ДПБЛНА	v
„АГПСМП – ЦПЗ“ ЕООД – Варна		ЕТ „АИПСПМП – д-р Ал. Канчелов“	
„МЦ Терапия 2007 АИСМП“ ООД – Варна		МЦ „Хоризонт – АИСМП“ ООД	
„ЦПЗ Велико Търново“ ЕООД	v	„ЦПЗ – София област“ ЕООД	v
МЦ „Здраве“ ООД – Враца	v	„ГПИСПП – Коев и сие“ ООД	v
„ЦПЗ Враца“ ЕООД	v	ЕТ „ИПСМП – д-р Боряна Екова“	v
ЕТ „ИПСПМП – КПЗ – д-р Д. Господинова“ Габрово	v	„Здраве 2010 – АГПСМПП“ ООД	v
„ЦПЗ д-р П. Станчев – Добрич“ ЕООД	v	ЕТ „ИПСИМПП – Хоризонти“ М. Силян	
ЕТ „Велислава Мартинова“ АСМПИПП – Ловеч	v	„Бонклиникс - ГПСПМП“ ООД СЗ	
ДПБ Пазарджик	v	„АГПСМП д-р Тинка Начева“ ООД СЗ	
ЕТ „Доц. д-р Мария Георгиева“			
„ЦПЗ Пловдив“ ЕООД	v		
„Д-р Стелян Лазаров АИПСМПП“ ЕООД Пловдив	v		
„АГПСПП-Филипополис“ ООД – Пловдив	v		
ЕТ „Д-р В. Димитрова АИПСПП“ – Пловдив	v		
„ЦПЗ Русе“ ЕООД	v		

Брой места в субституиращите поддържащи програми (2006-2013 г.)

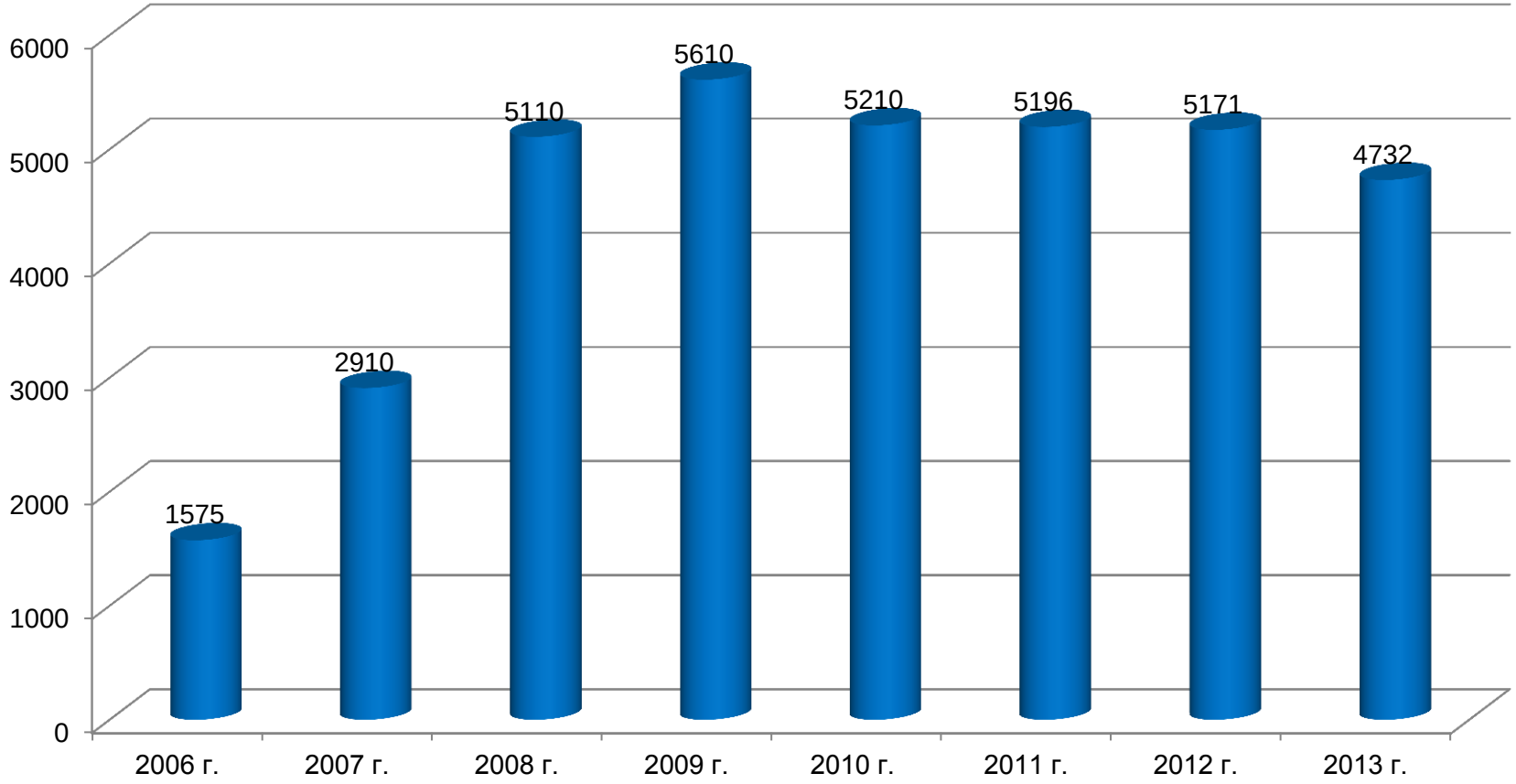

Обхват на субституиращите поддържащи програми (ноември 2013 г.)

- 30 лечебни центъра (4 732 разрешени места) (20)
- 14 града в България (Благоевград, Бургас, Варна, В. Търново, Враца, Габрово, Добрич, Ловеч, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Русе, Стара Загора, София) (10)
- програми с Метадон (4 302 места, 3 389 заети)
- програми с Морфин сулфат (275 места, 150 заети)
- програми с Бупренорфин (155 места, 5 заети)
- 3 544 заети места (~75 % от капацитета)

Лечение без лекарства (drug free) 2012 г.

Общо 10 програми за рехабилитация и ресоциализация с 230 места (503 преминали за лечение) – в София-град, София-област, Бургас, Варна, Враца, Добрич, Русе и Пловдив

- 5 дневни рехабилитационни програми към лечебни заведения
- 2 програми, изпълнявани от организации с нестопанска цел, регистрирани като доставчици на социални услуги
- 3 дългосрочни програми тип “Терапевтична общност” (Къща “Феникс”, Къща „Билани“ и „Октава“)

Програми за психосоциална рехабилитация

	Участва в TDI
ТО „Феникс“	v
ТО „Билани“	
ТО „Октава“	v
ЦПЗ Варна, Програма за психосоциална рехабилитация	
ЦПЗ Добрич, Дневна рехабилитационна програма	v
ЦПЗ Пловдив, Дневна рехабилитационна програма „Дневни грижи“	v
ЦПЗ Русе, Дневен център за ресоциализация	v
ДПБЛНА София, Дневен център	v
Асоциация „Солидарност“, Дневен център, София	v
Център за рехабилитация и реинтеграция „Пеперуда“, София	
ПИЦ по проблемите на наркоманиите, София	v

Потенциален обхват на местата за лишаване от свобода (МЛС)

Медицински служби към МЛС в

- 12 затвора
- 1 поправителен дом за непълнолетни – Бойчиновци
- 27 областни звена “Следствен арест”

Национална мониторингова информационна система за търсене на лечение във връзка с употреба на наркотици в България (МИС)

Инструменти

- Въпросник за пациенти с наркопроблем (Мулти Сити)
- Отчетна форма за лекуваните пациенти с наркопроблем
- Интернет базирана електронна версия на Националната информационна система за търсене на лечение
- Инструкция за работа с електронната версия
- Списък на кодовете на веществата

Обхват на системата (1994-2012 г.)

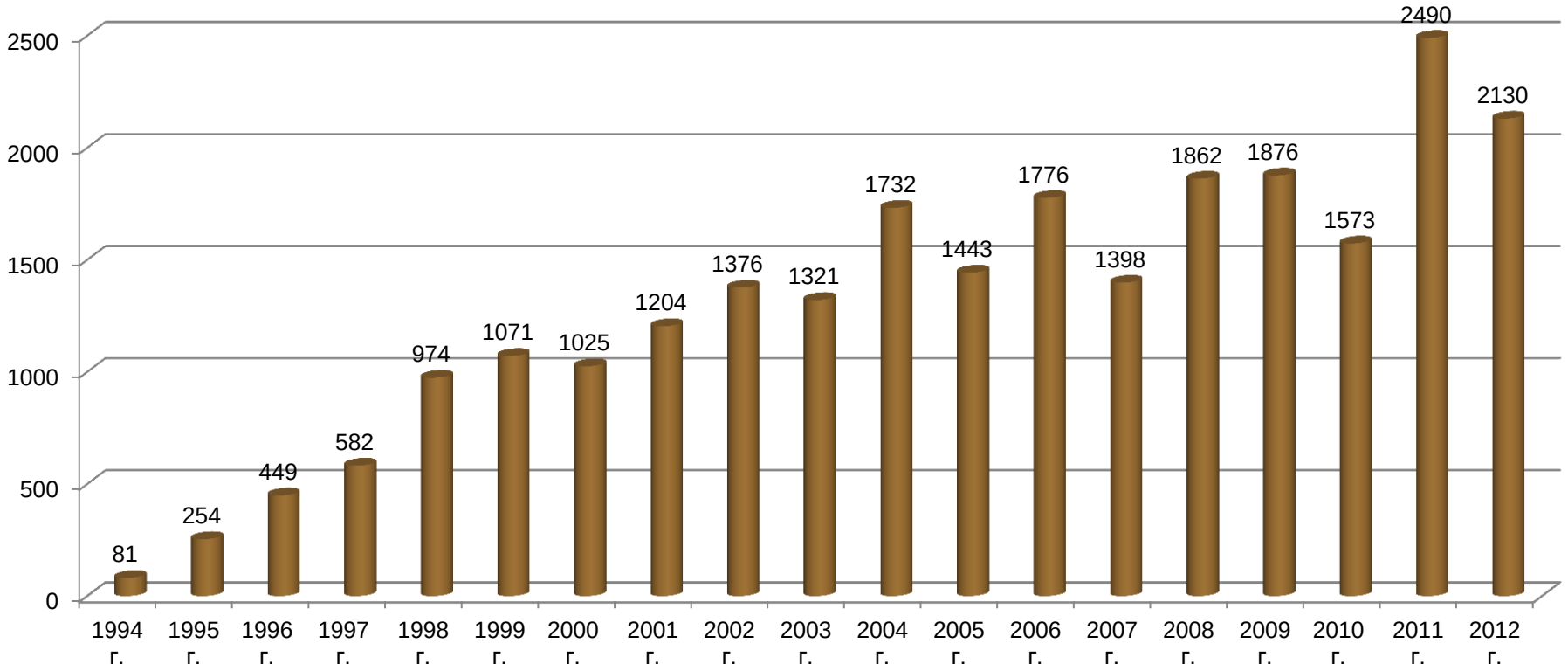

Участници И-МИС (2013 г.)

- София – Извънболнична база на ДПБЛНА
- София – Метадонова програма на ДПБЛНА
- София – ДПБЛНА – Суходол
- **София – „АИСПМП - д-р Александър Ангелов”**
- София – “Доверие за здраве – АГПСМП” ООД
- София – “ГПИСМПП Надежда”
- София – ЦПЗ – София област
- София – “ИПСМП д-р Боряна Екова”
- София – “ГПИСПП Коев и Сие”
- София – ТО „Феникс“
- **София – Асоциация „Солидарност“**
- **София – ПИЦ по ПН**
- Враца – ЦПЗ
- Враца – МЦ “Здраве”
- Пловдив – ЦПЗ
- Пловдив – „Д-р Стелян Лазаров – АИПСМПП 2010“ ЕООД
- Пловдив – “АГПСПП - Филипополис” ООД
- Пловдив – ЕТ “Д-р Венчеслава Димитрова АИПСПП”
- Пазарджик – ДПБ
- Добрич – ЦПЗ
- Кърджали – ДПБ
- Ловеч – ЕТ “В. Мартинова” – АСМП по ИПП
- Плевен – Клиника за лечение на зависимости към УМБАЛ
- Раднево – ДПБ “Д-р Г. Кисьов”
- Русе – ЦПЗ
- Варна – МБАЛ “Св. Марина” (НО)

Отчетни форми (агрегирани данни) 2012 г.

ДПБ Севлиево
ДПБ Карвуна
ДПБ Ловеч
ДПБ Пазарджик
ДПБ Бяла
ДПБ Царев брод
ЦПЗ Хасково
УМБАЛ Пловдив ПО
МБАЛ Видин
МБАЛ "Св. Иван Рилски" Разград
ЕТ „Д-р Ант Кумбиева-ИПСПМП”
„ЦПЗ Велико Търново” ЕООД
ИПСПМП КПЗ Д-р Д. Господинова
„Здраве 2010 - АГПСМП по П” ООД
Терапевтична общност „Октава“
Асоциация Солидарност
ДРП ЦПЗ Добрич
ДЦ за ресоциализация ЦПЗ Русе

асоциация солидарност

Затвор Белене
Затвор Бобов дол
Затвор Бургас
Затвор Варна
Затвор Враца
Затвор Ловеч (ПО на СБАЛЛС)
Затвор Плевен
Затвор Пазарджик
Затвор Пловдив
Затвор Сливен
Поправителен дом Бойчиновци

Национална мониторингова информационна система за търсене на лечение във връзка с употреба на наркотици в България (МИС)

Брой клиенти от различните типове лечебни центрове в системата за търсене на лечение през 2012 г.

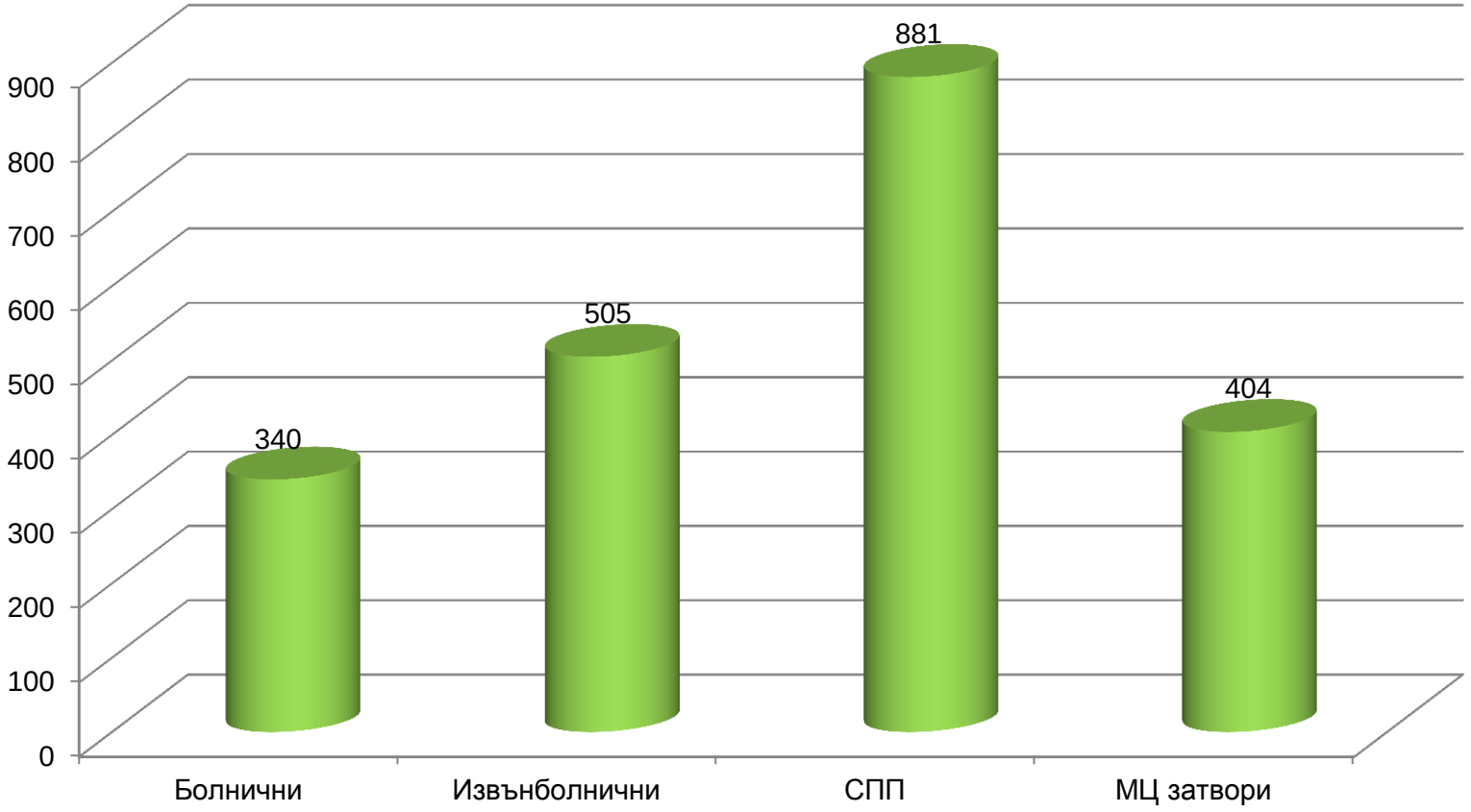

Най-високо завършено образование сред потърсилите лечение (2012 г.)

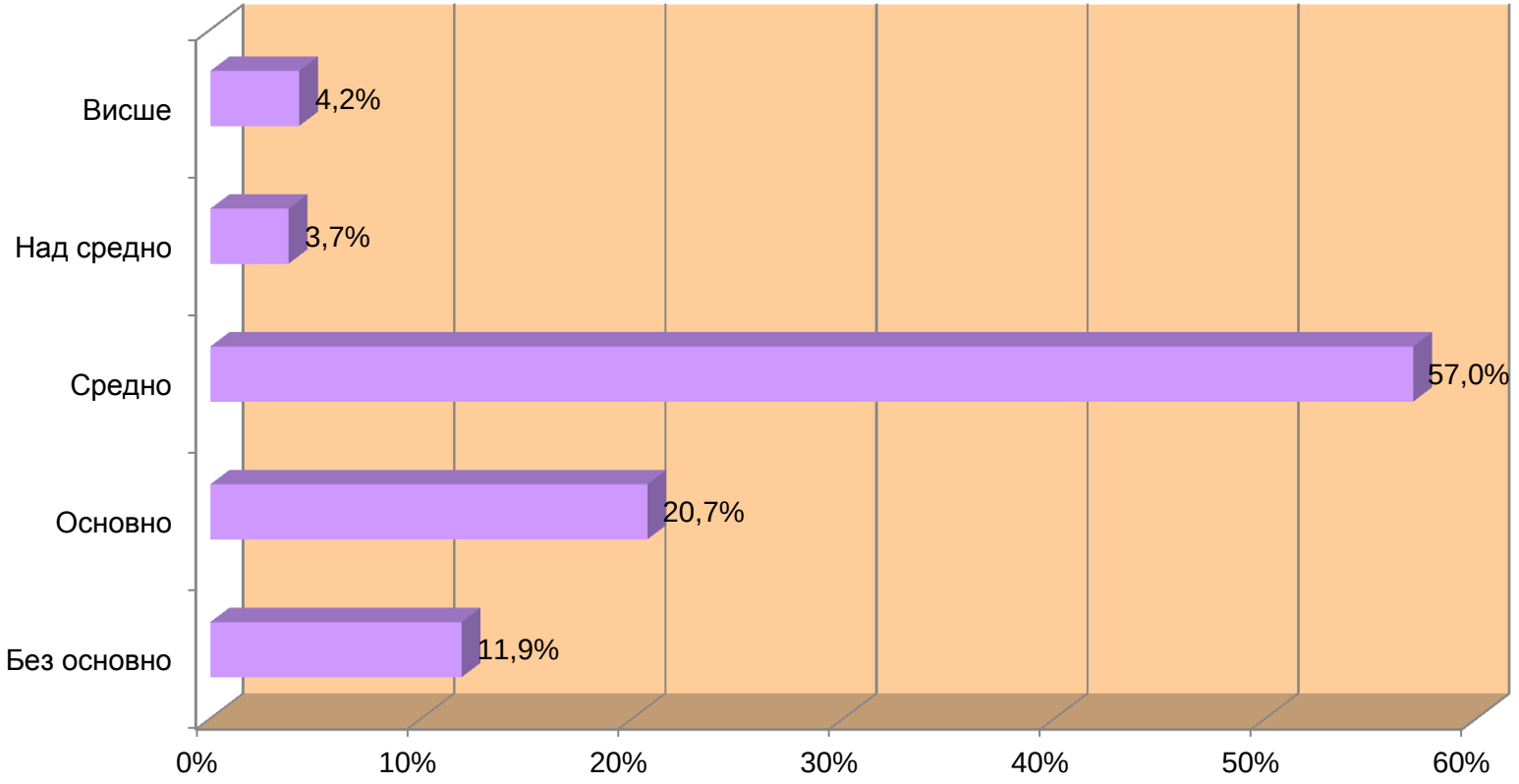

никога не са били на училище – 2,0 %

без завършено начално образование – 2,0 %, начално – 7,9 %

Относителен дял на лицата, регистрирани в И-МИС (по основно, второ и трето проблемно вещество) през 2012 г.

Вещество	Като основно проблемно вещество	Като второ проблемно вещество	Като трето проблемно вещество
Хероин	81,7	2,3	0,4
Метадон (не за лечение)	2,8	7,6	0,6
Метадон (за лечение)	4,0	5,5	0,9
Субститол (не за лечение)	-	0,5	-
Субститол (за лечение)	-	1,8	-
Кокаин	0,3	1,8	0,9
Амфетамин	2,1	5,2	2,9
Екстази	-	0,2	0,3
Барбитурати	0,1	0,1	0,1
Бензодиазепини	1,5	4,4	1,4
Инхаланти	0,1	-	0,1
Марихуана	1,3	12,1	3,2
Хашиш	0,1	0,4	0,2
Антидепресанти	2,8	0,4	0,1
Алкохол	-	0,9	0,5

Данните се отнасят само до регистрираните в И-МИС 1 408 лица

Относителен дял на лицата, тестувани за инфекциозни заболявания, свързани с употреба на наркотици (2012 г.)

Тестувани за:	Тестувани през последните 12 месеца (общо)	Тестувани с положителен резултат
ХИВ	59,7	2,5
Хепатит В	56,0	6,8
Хепатит С	59,1	39,3
Сифилис	46,8	2,2
Туберкулоза	38,0	2,2

Данните за туберкулоза се отнасят само до регистрираните 1408 лица в И-МИС

НЯКОИ ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ (2000-2012 г.)

Относителен дял (%) на клиентите, потърсили за първи път лечение

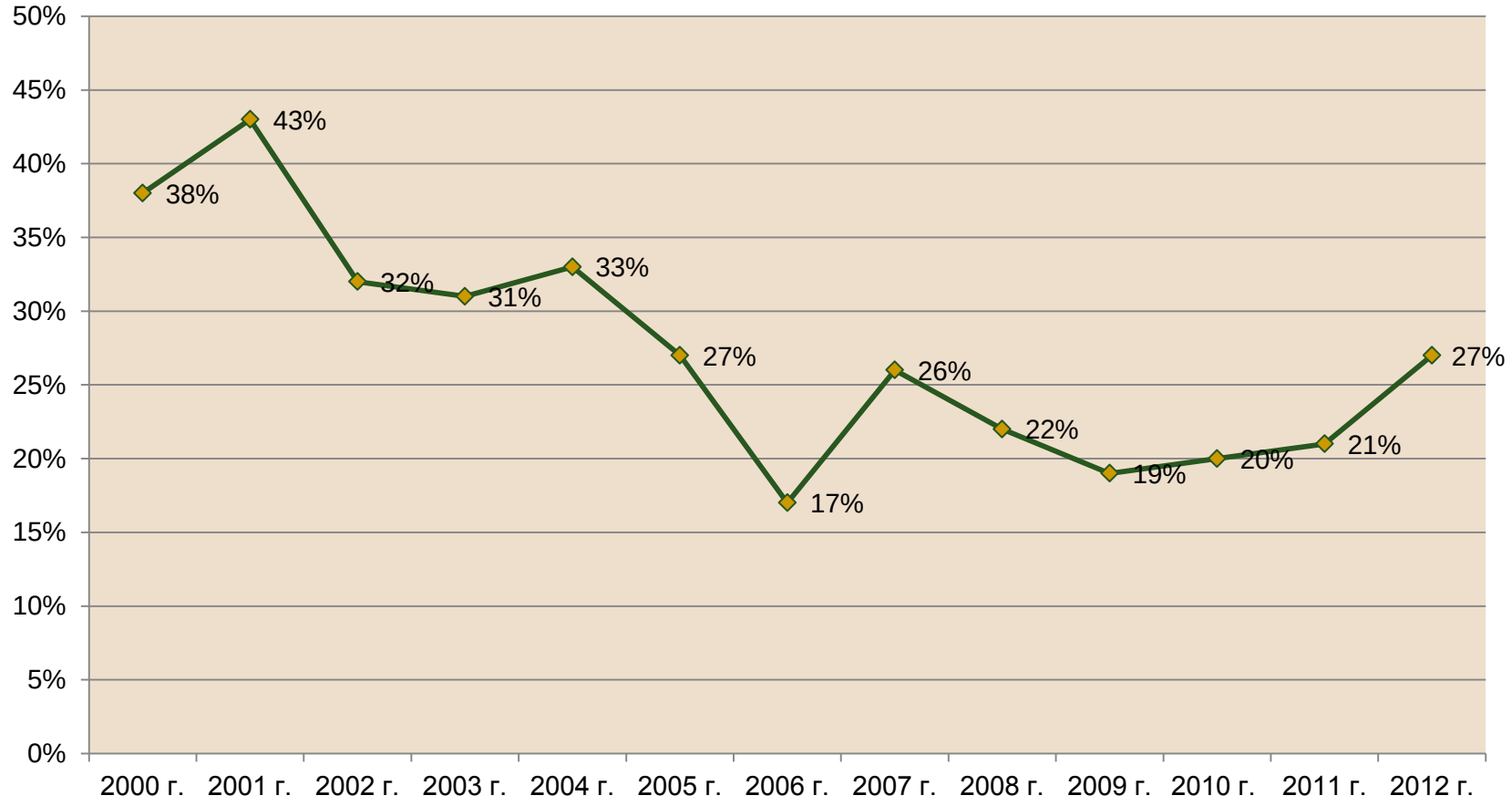

Относителен дял (%) на търсещите лечение във връзка с употреба на ХЕРОИН или други опиати

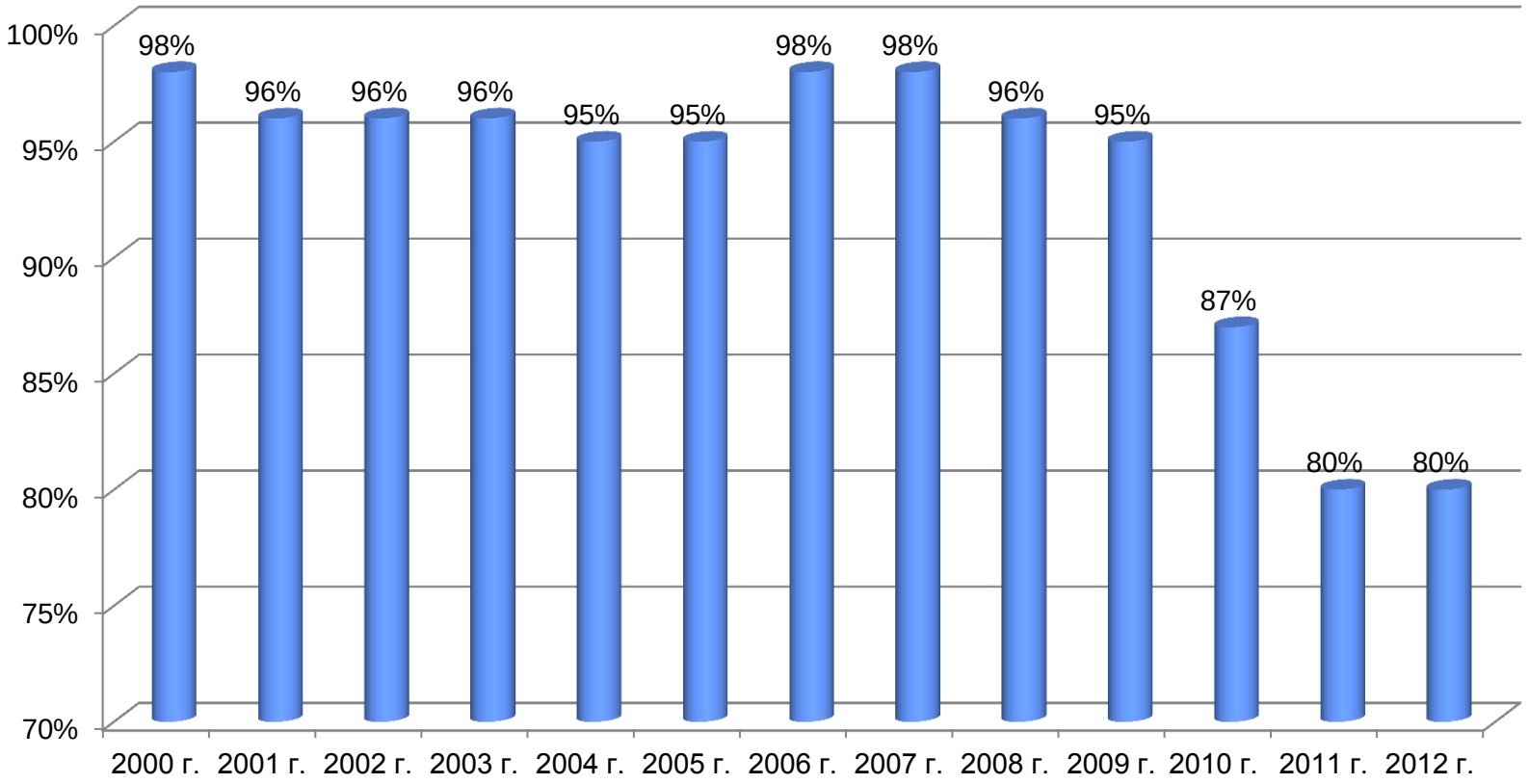

2012 г.: хероин (73,2 %), метадон (не за лечение)(3,4 %), марихуана (2,9 %), бензодиазепини (2,4 %), амфетамини (2,1 %), антидепресанти (1,8 %)

Относителен дял (%) на жените сред търсещите лечение

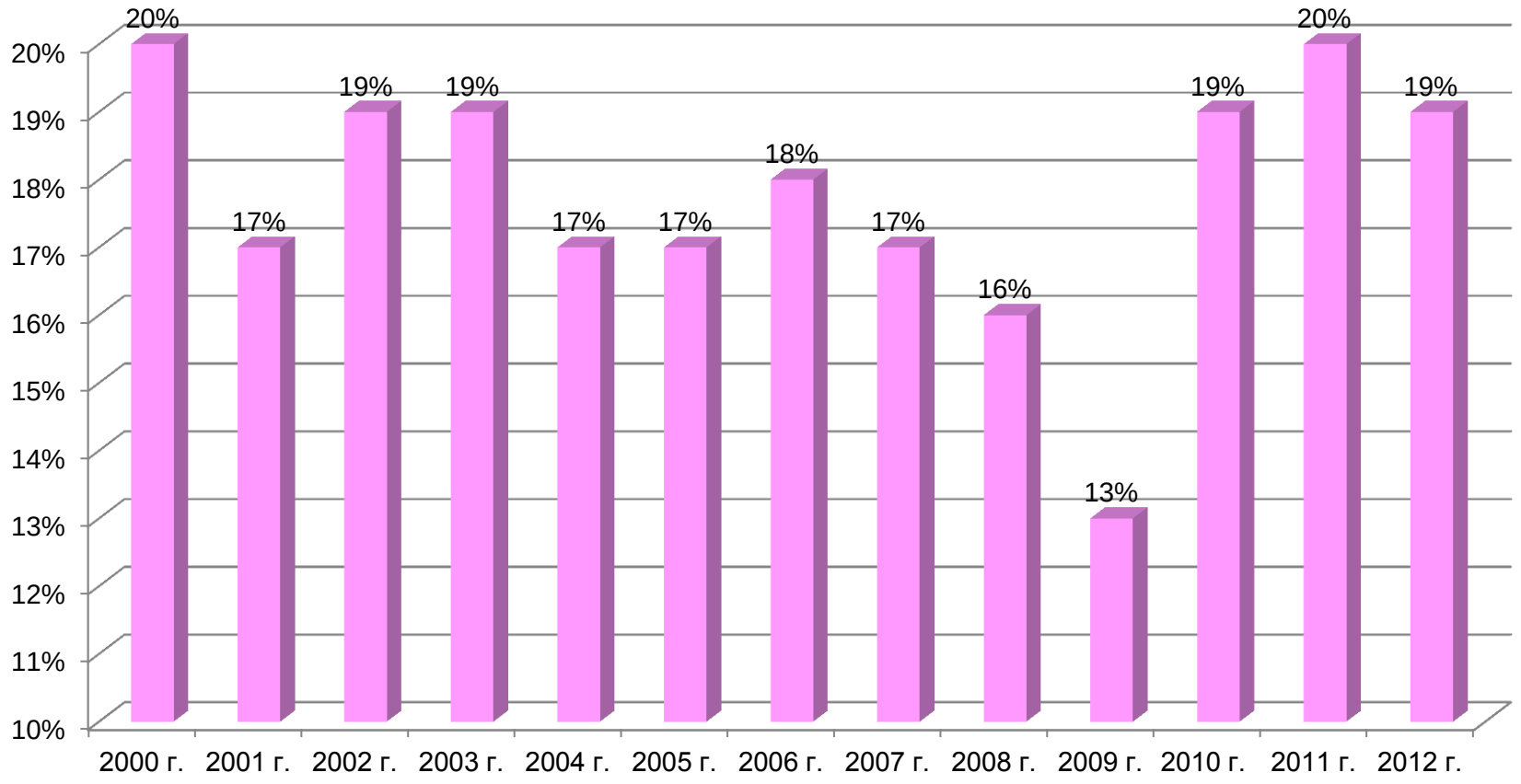

(2012 г.: мъже – 80,4 %, жени – 19,4 %)

Средна възраст на търсещите лечение (г.)

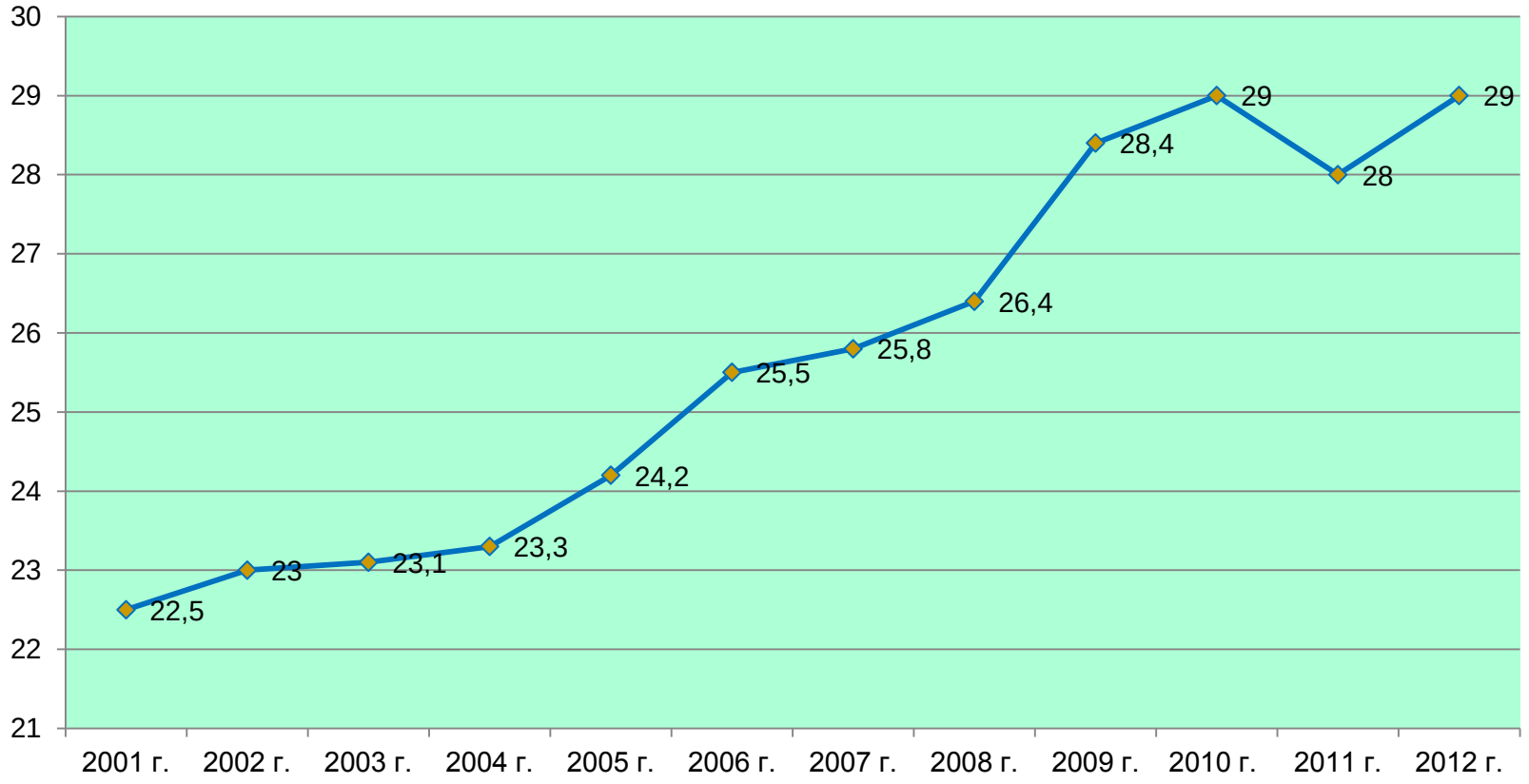

(2012 г. - обща средна възраст на потърсилите лечение 29,0 г.)

Средна възраст при първата употреба на основното вещество (г.)

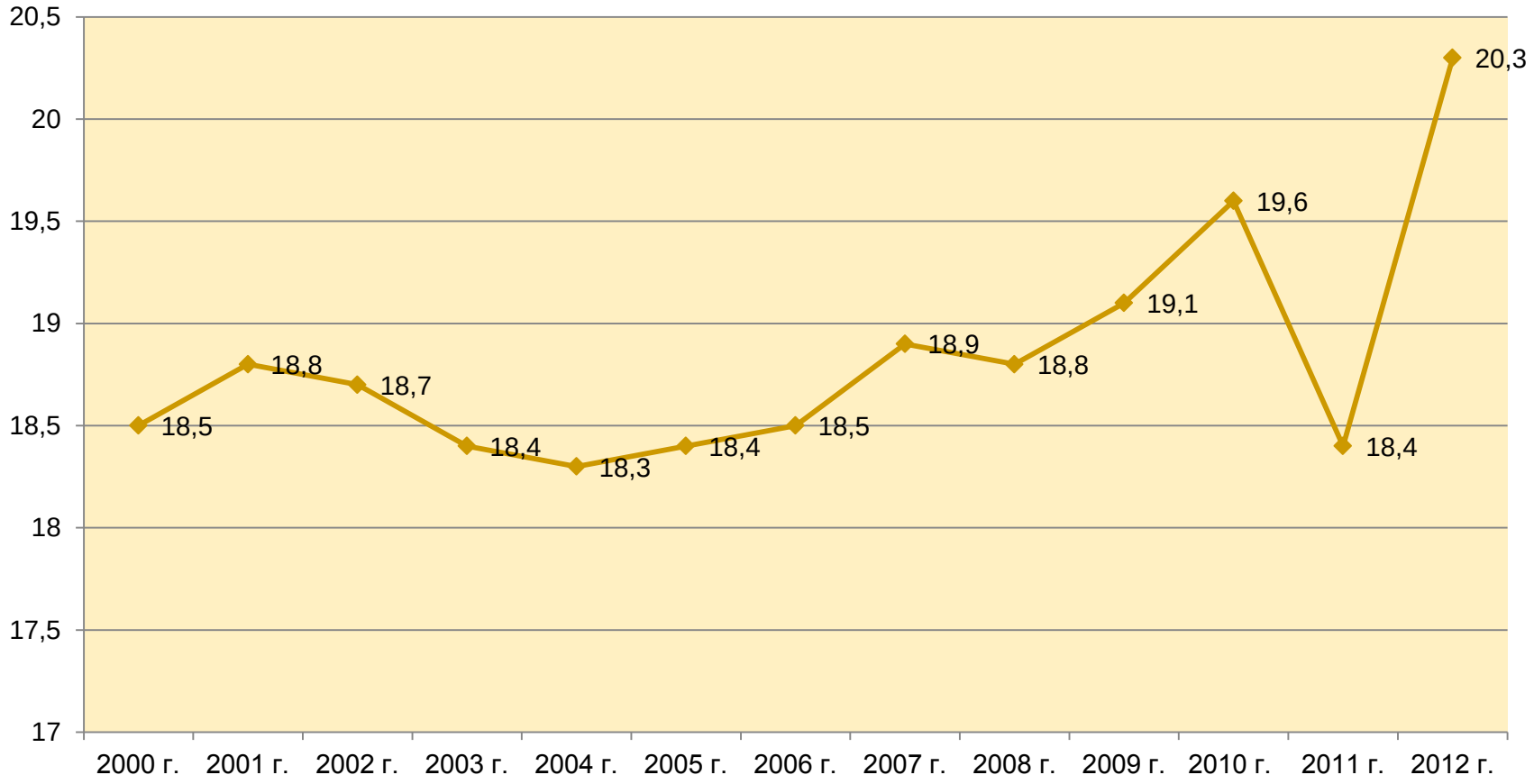

2012 г.: обща средна възраст на първата употреба 20,3 г.

Относителен дял (%) на учениците и студентите сред търсещите лечение

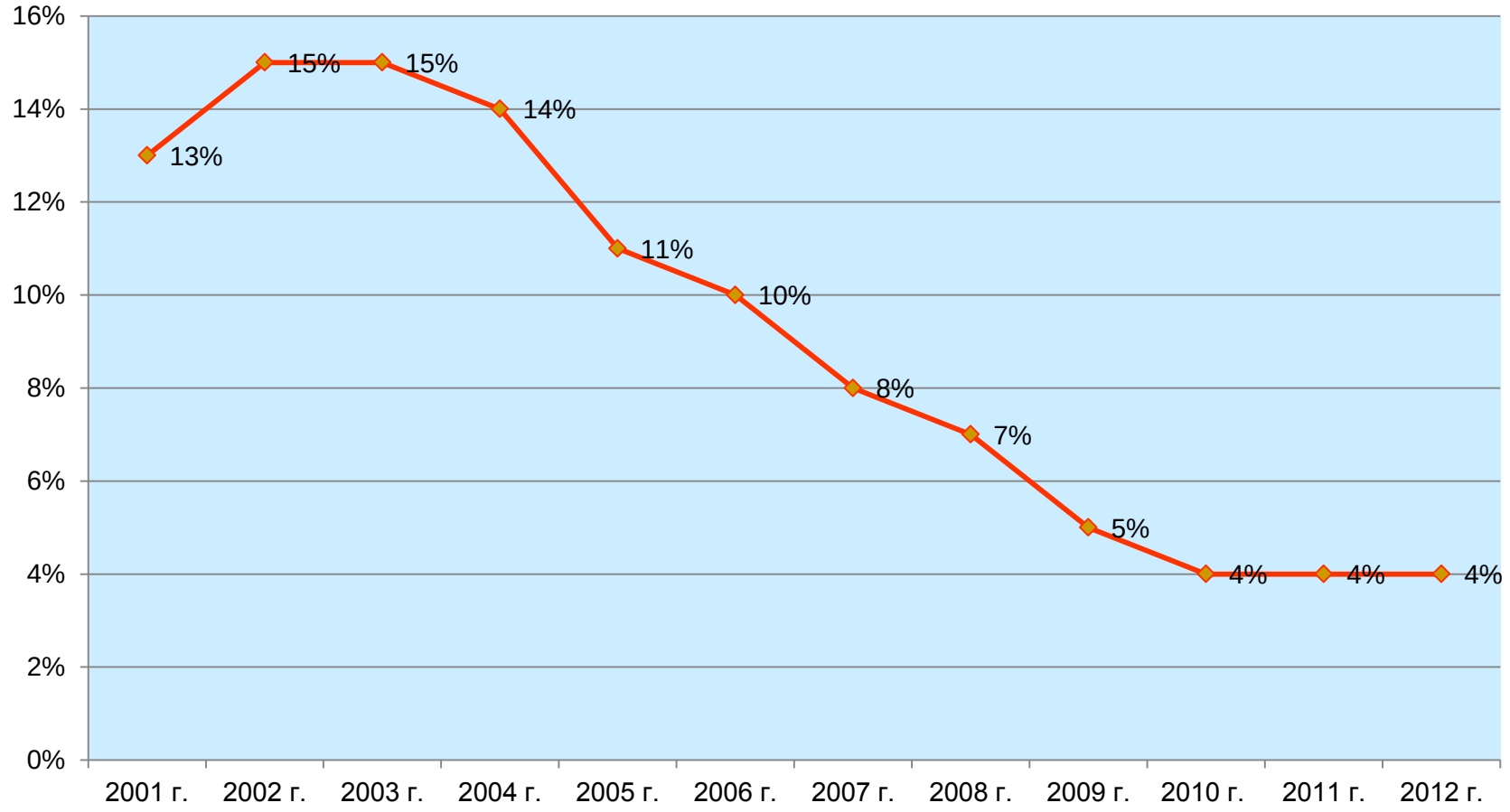

2012 г.: ученици – 1,8 %, студенти – 2,1 %

Относителен дял (%) на лицата с постоянна заетост сред търсещите лечение

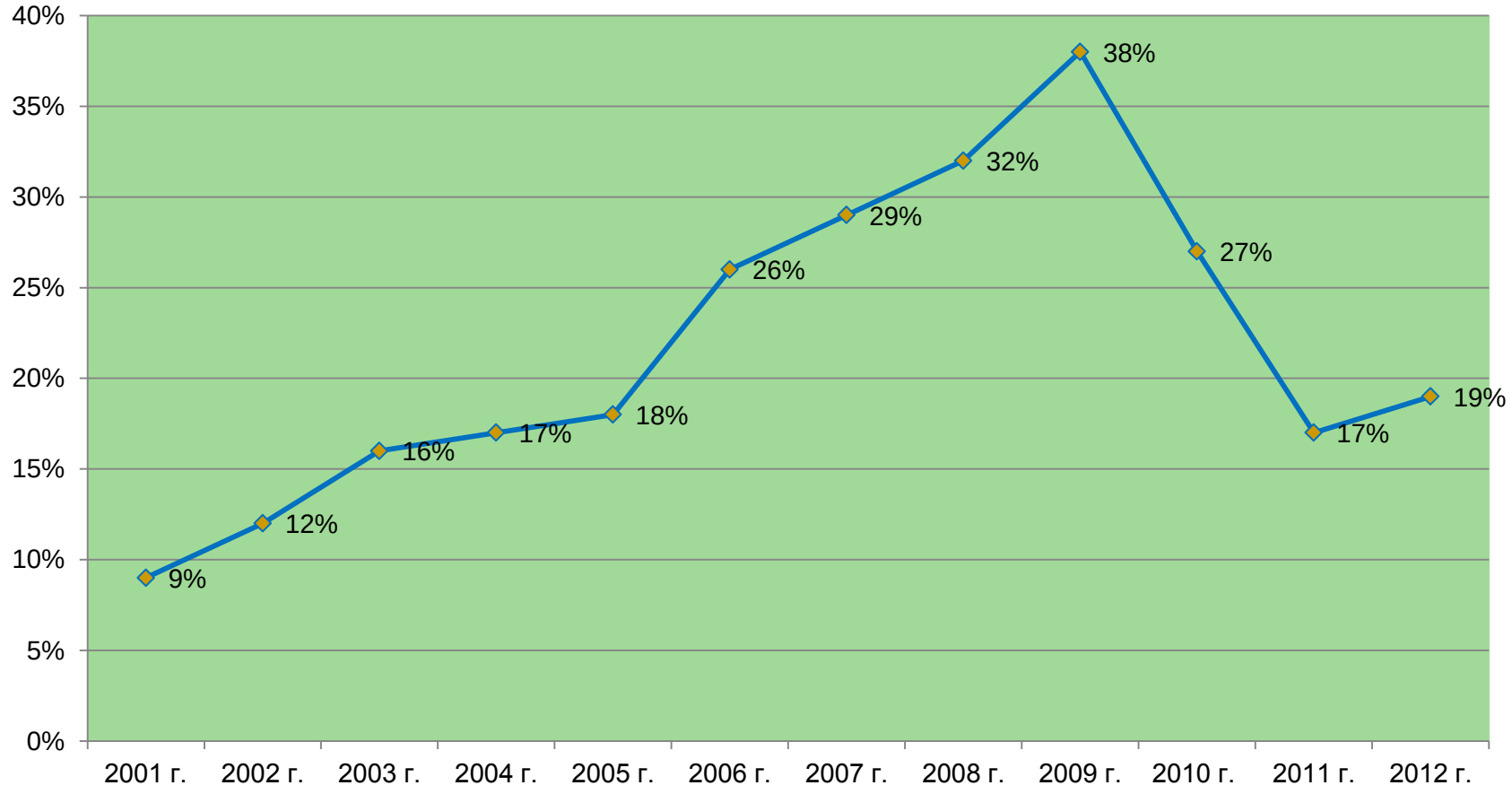

2012 г.: постоянна заетост – 18,5 %, безработни – 38,4 %, икономически неактивни – 12,3 %, с временна заетост – 24,8 %

Относителен дял (%) на лицата, които не са от основния етнос в страната

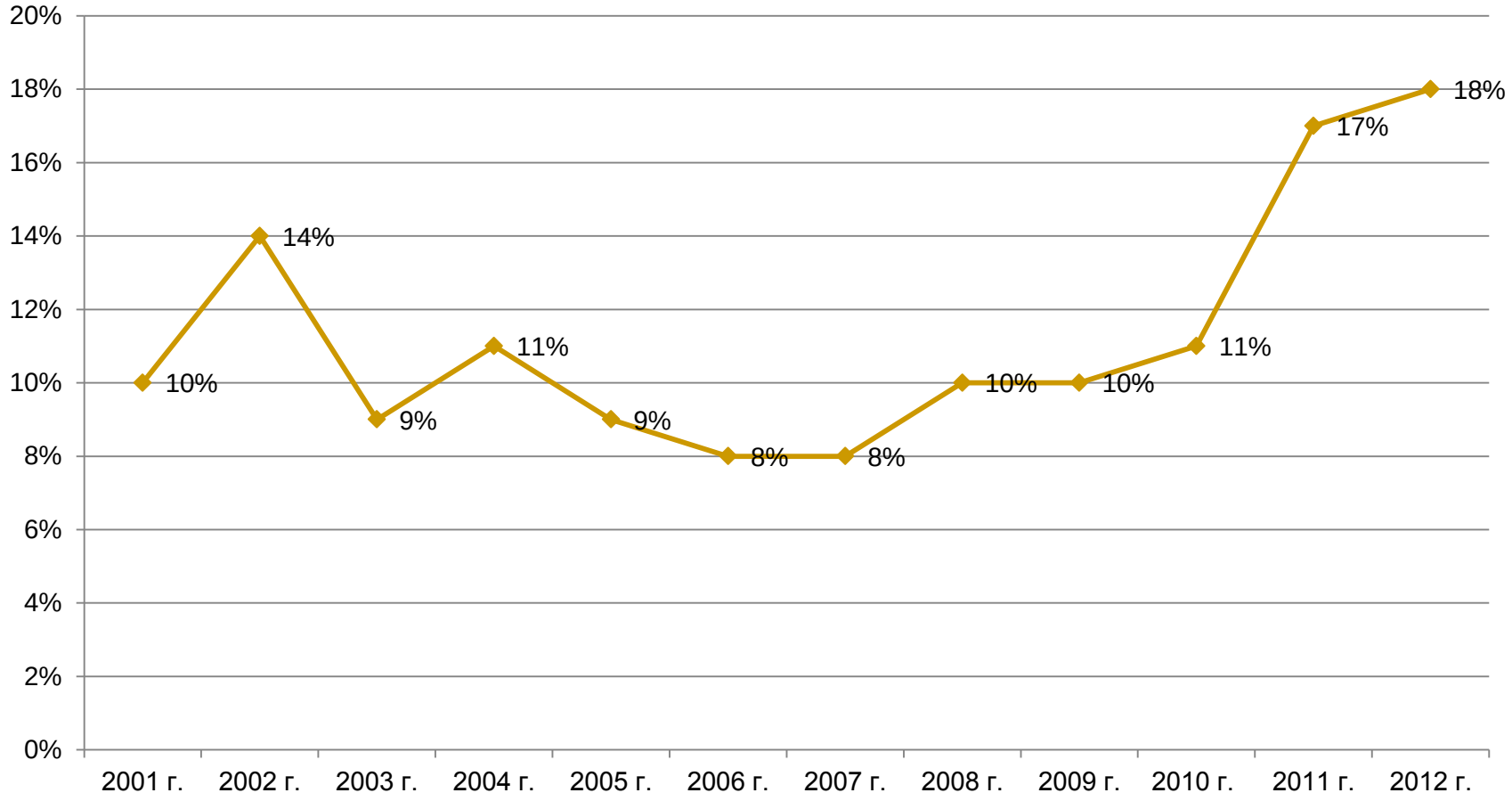

2012 г.: български – 80,3 %, ромски – 16,1 %, турски – 1,4 %, друг – 0,8 %

Относителен дял (%) на ежедневно употребяващите основното вещество

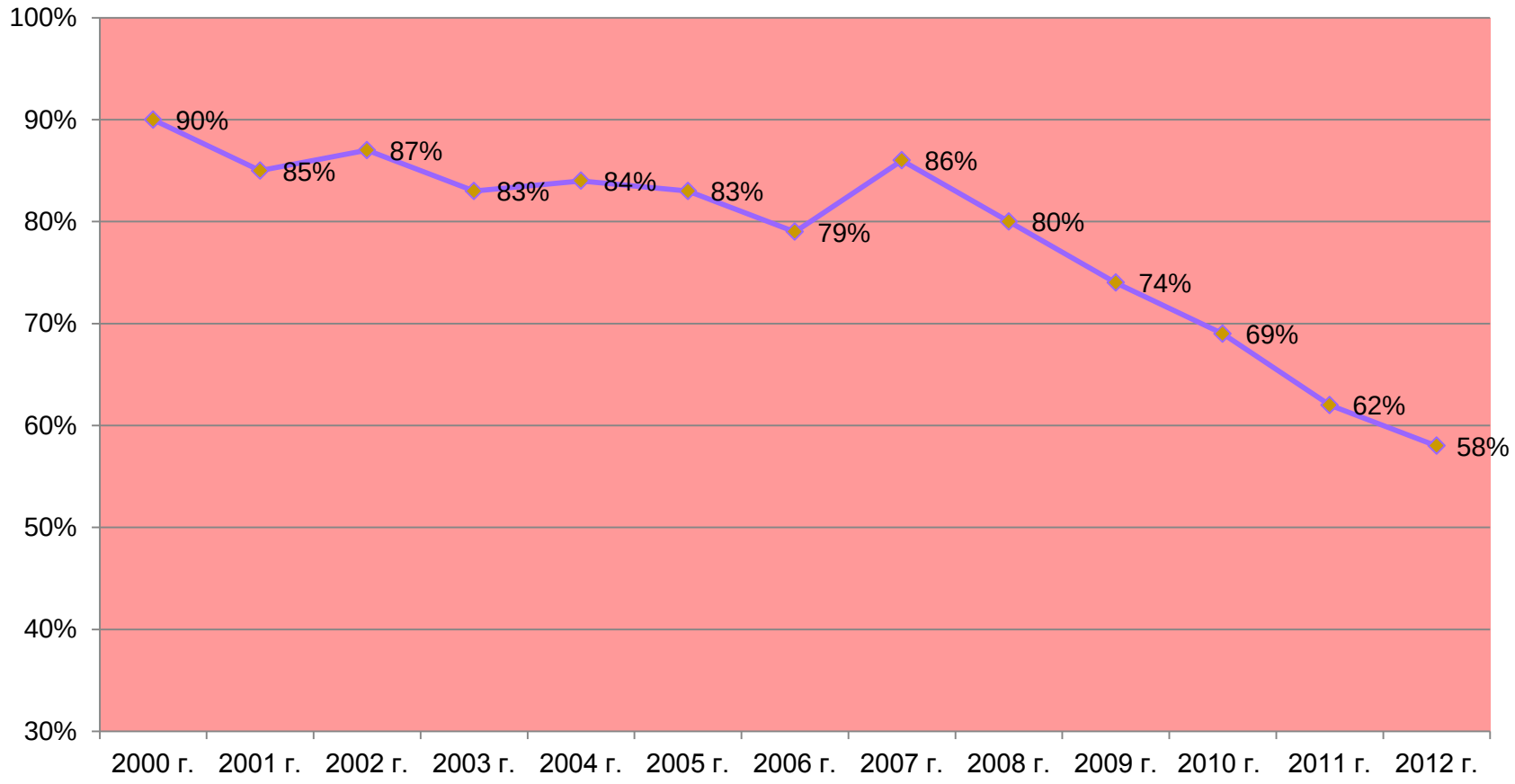

2012 г.: 1 път в седмицата и по-рядко – 6,9 %, 2-6 дни в седмицата – 12,8 %)

Относителен дял (%) на инжектиращите основното вещество

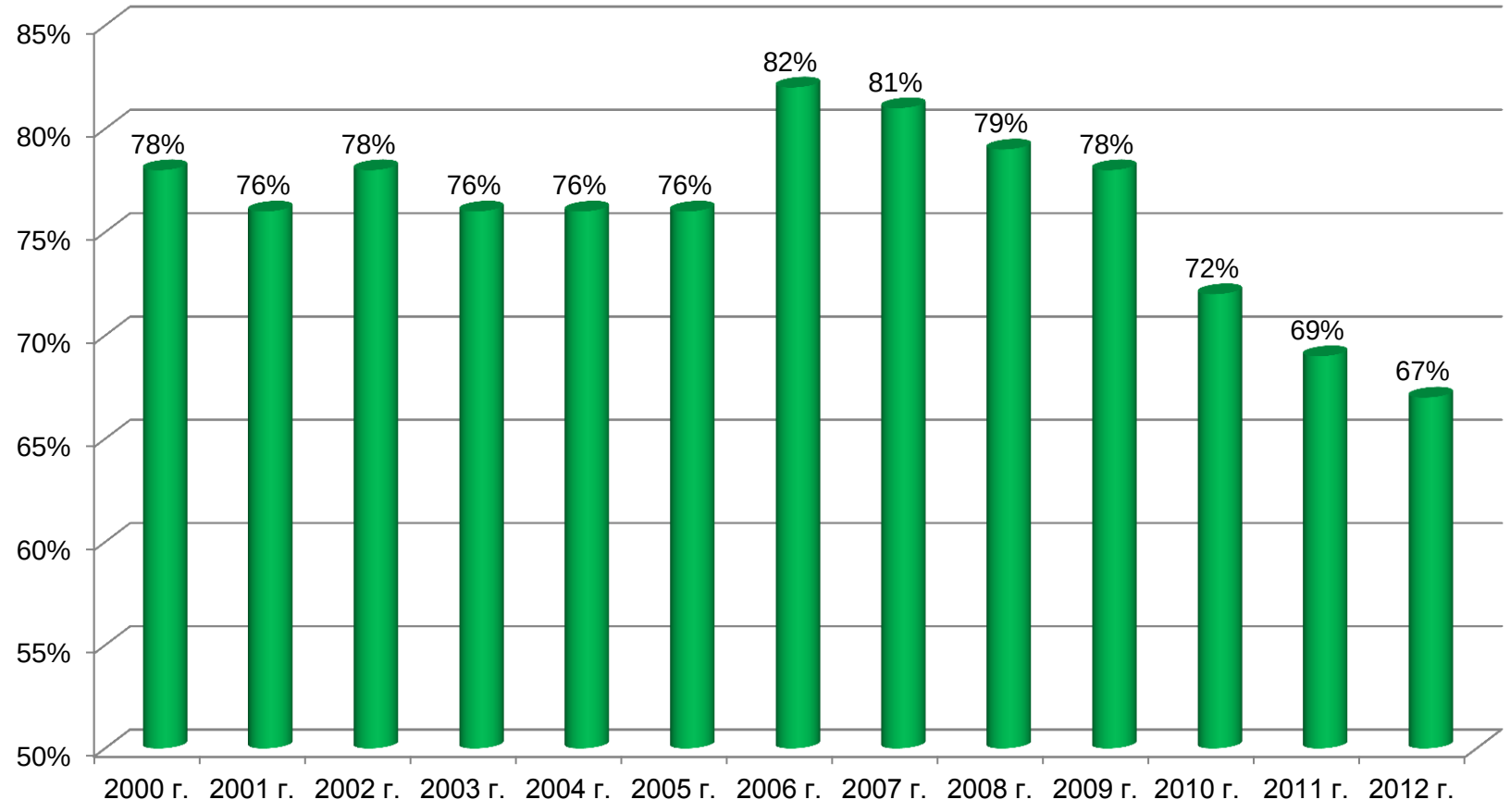

2011 г.: пушене – 10,2 %, ядене/пиене – 8,9 %, смъркане – 8,6 %, вдишване – 1,0 %

Относителен дял (%) на лицата с продължителност на употреба на основното вещество > 5 години

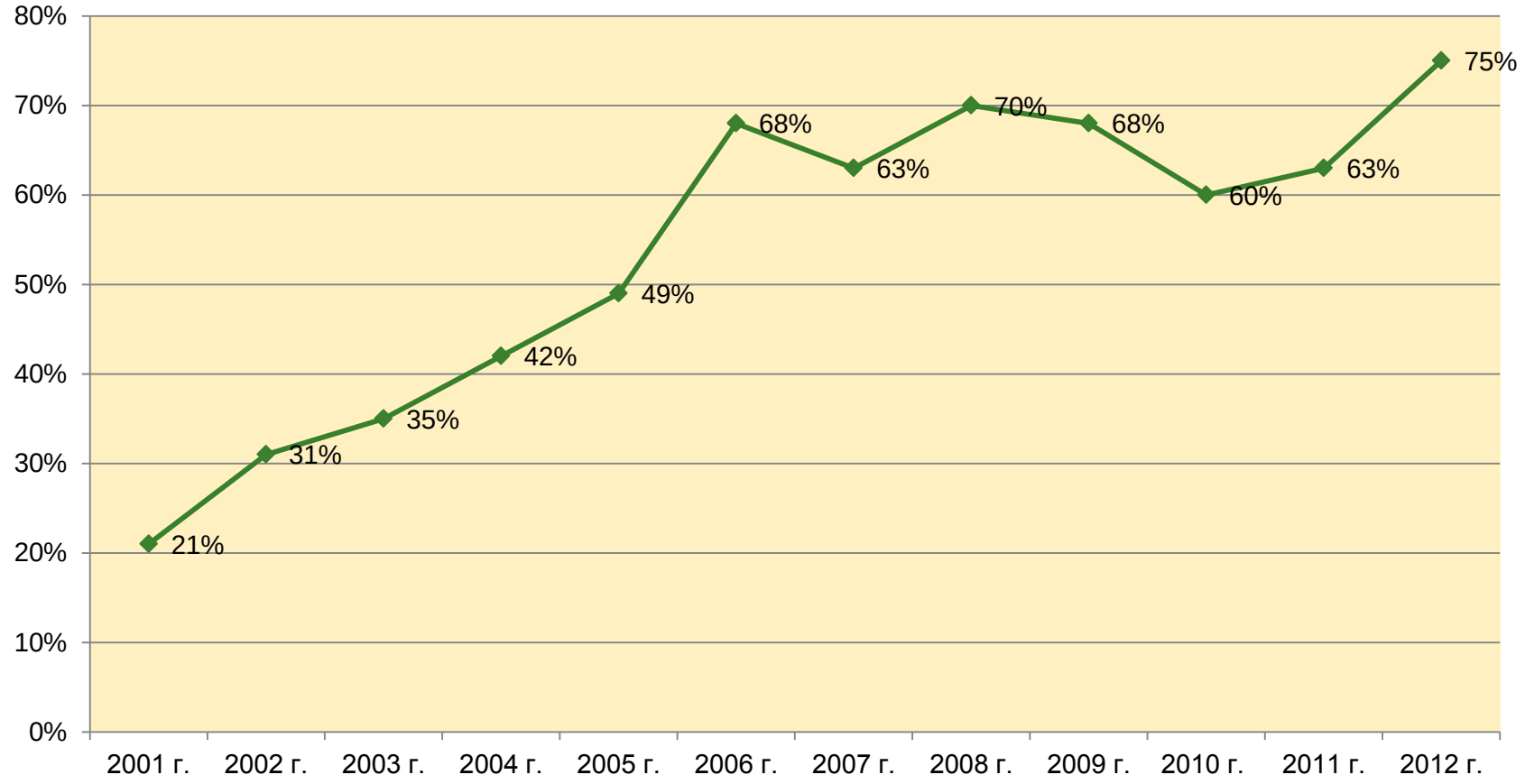

2012 г.: с продължителност на употреба > 10 години – 45,0 %

Относителен дял (%) на лицата, използвали някога в живота си употребявани игли или спринцовки

2012 г.: 14,1 % инжектирали, но не са използвали УИС

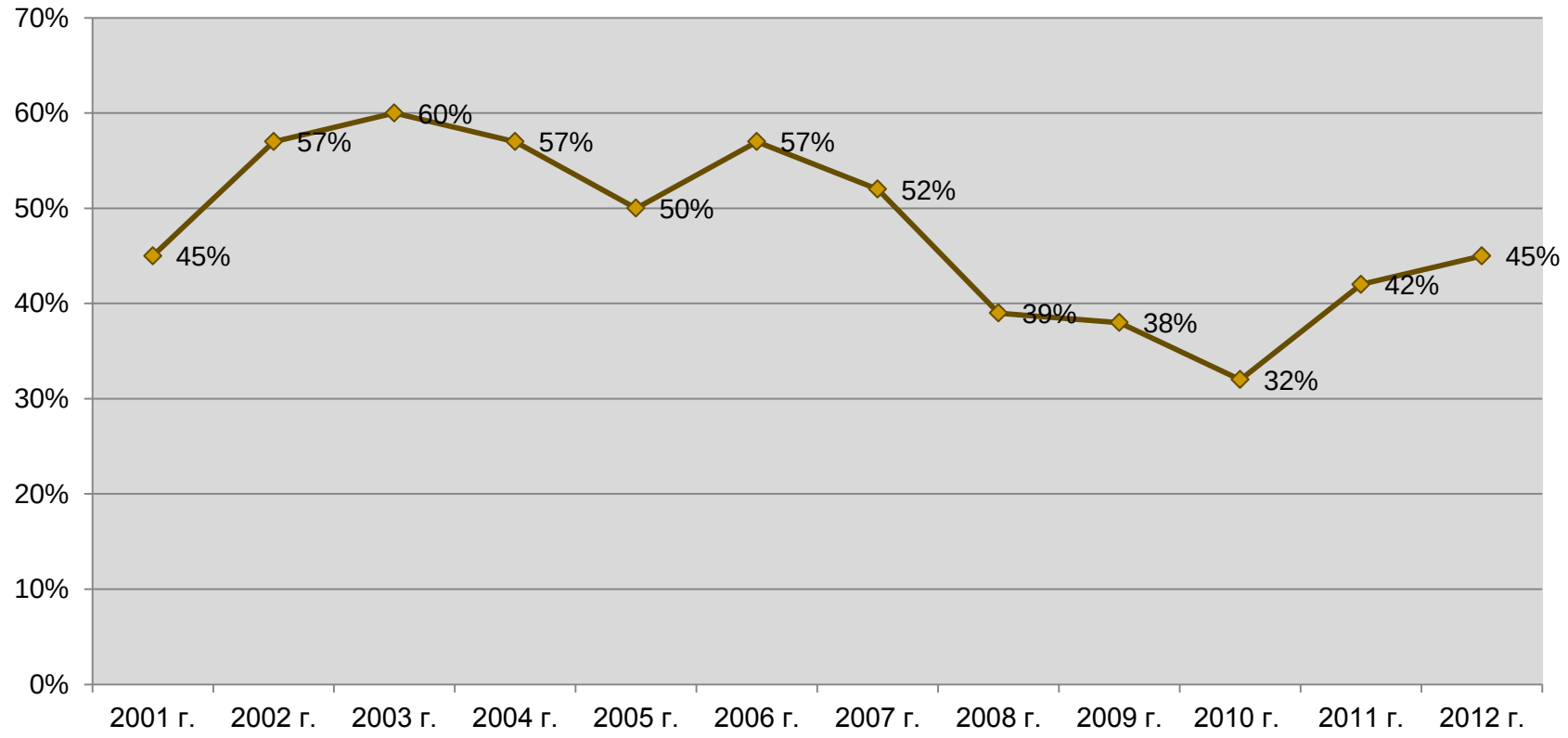

2012 г.: 16,3 % никога не са инжектирали; 24,1 % - няма данни

Относителен дял (%) на лицата, живеещи с друг(и) употребяващ(и) наркотици

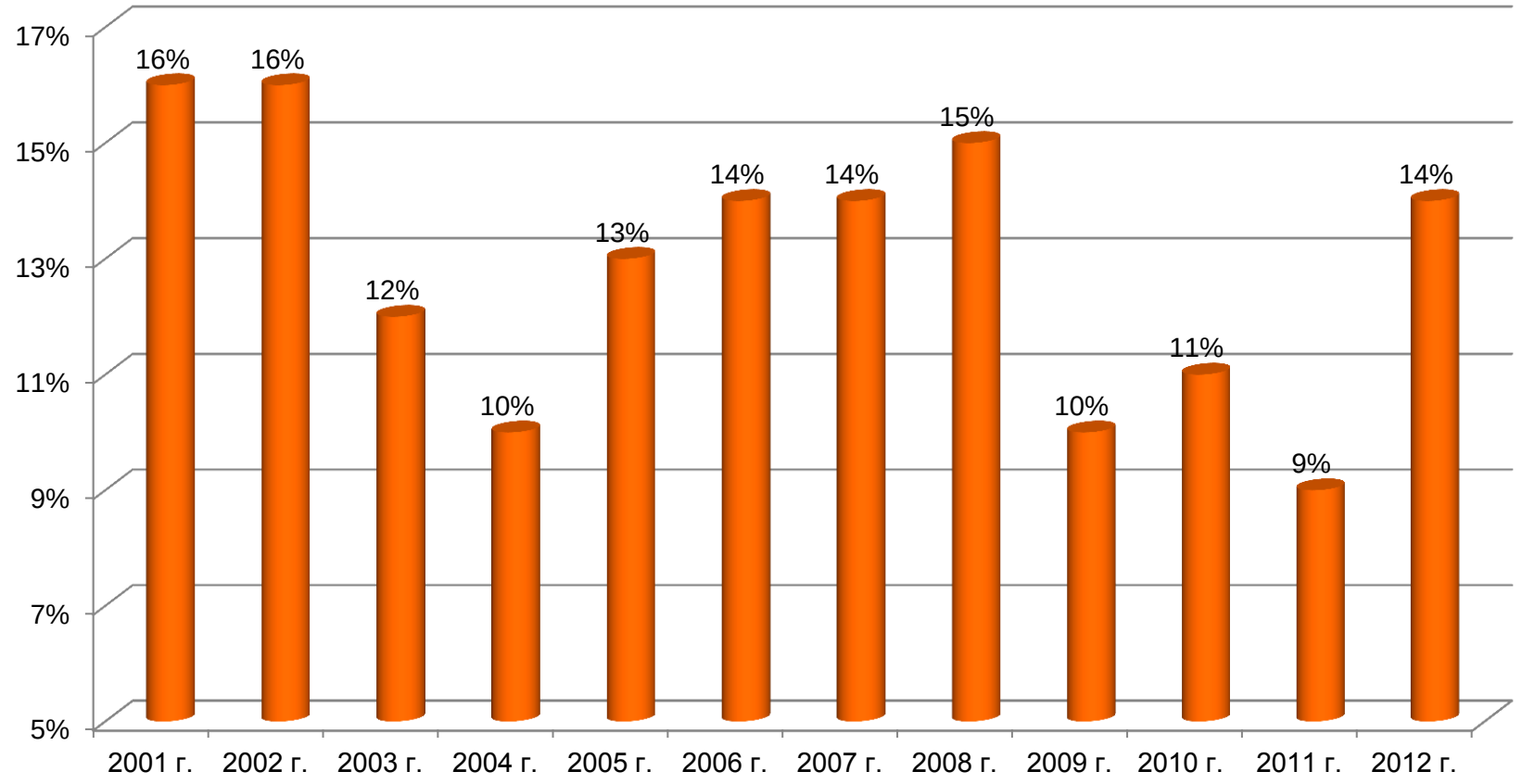

Данните се отнасят само до регистрираните 1408 лица в И-МИС

2012 г.: не живеят – 60,2 %; няма данни – 25,9 %

Профил на потърсилите лечение

- Пол – преобладаващо мъже (80,4 %)
- Етническа група – преобладаващо българи (80,3%)
- Обща средна възраст – 29 г.
- Образование – преобладаващо средно (57,0 %)
- Заетост – преобладаващо безработни (38,4 %)
- Основно проблемно вещество – хероин (73,2 %)
- Честота на употреба – ежедневна (58,0 %)
- Начин на употреба – инжекционна (67,4 %)
- Обща средна възраст на първа употреба – 20,3 г.

Проблеми/празнини на системата

- Непълен обхват на случаите в болничните, извънболничните центрове и субституиращите поддържащи програми
- Медицинските служби към следствените арести са включени в системата, но реално не предоставят информация
- Все още в системата не попадат индивидуалните и групови психиатрични практики

Какво предстои

- Разширяване на обхвата на системата с включване на по-голям брой от болничните и извънболничните звена и центрове, а също и индивидуалните и групови практики за лечение на зависимости,
- Актуализиране на Отчетната форма за лекуваните пациенти с наркопроблем съобразно изискванията на новия TDI Протокол 3.0 – добавяне на нови въпроси и актуализиране на вече съществуващи
- Поддържане и развитие на Интернет базираната електронна версия на Националната информационна система за търсенето на лечение във връзка с употребата на наркотици в България (И-МИС)
- Включване в Проекта за разпространението на лечението в Европа
- Проучване на предлагането на лечение от страна на индивидуалните и груповите психиатрични практики
- Изготвяне на мини проекти (вторични анализи), с извеждане на централна тема
- Изработване на продукти за резултатите от дейността: свитък с таблици по определени разпределения, статистически бюлетини
- Обнародване на дейността по индикатора